

Протчева, Т. "Музей вишивки створювали разом із сином" : [бесіда з українською майстринею художньої вишивки Тетяною Протчевою] / Протчева Т., Чечель Л. ; записала Людмила Чечель // Культура і життя. - 2015. - 24 квіт. (№ 20). - С. 9 : фото.

Музей вишивки створювали разом із сином
Людмила ЧЕЧЕЛЬ У роботах
художниці Тетяни Протчевої переважають
три напрямки: квіти,

посуд та національні орнаменти, які
майстриня використовує у вишиванні картин,
листівок та краваток. Останні є
авторською розробкою вишивальниці.
Популярність мають метелики та чоловічі
хустинки для фраків. Пані Тетяна одягає в
національний колорит і ляльки -вишиває для них
одяг та вишукує рідкісні оригінальні прикраси.
На особливому місці у творчості майстрині -
ікони. Пані Тетяна

народилася й живе в сто-лиці, має вищу технічну освіту і весь час працювала завідувачкою бюро привати-зації житла Деснянського району міста Києва. Вишивкою займається з дитин-ства. Це захоплення передала їй мама. Мистецтво української вишивки Тетяна Протчева представляє на вітчизняних та міжнародних виставках.

За кавою в Музеї вишивки розмовляє-мо з майстринею. Я пригадую, як позна-йомилася з нею, коли вона виставляла вишиту карту України.

- Пригадуєте ту нашу зустріч, пані Тетяно? Ви продовжували презенту-вати першу вишиту карту України...

- Так, це було в Будинку офіцерів. А тро-хи раніше, 2009 року, в Луцьку була пре-зентація проекту «Україна - єдина краї-на». Я є його авторкою. Ідея виникла тоді, коли я дізналася,

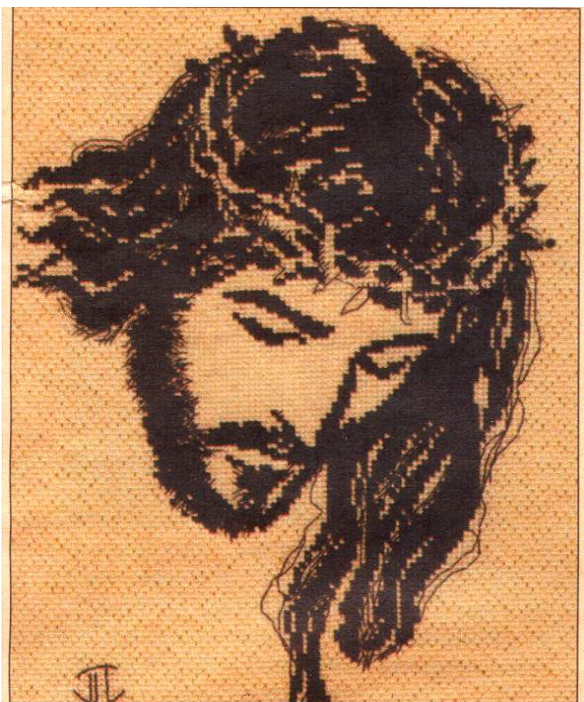
що в Японії (а була я там у 2005 році) не знають навіть де зна-ходиться наша країна... Отож я вирішила розпочати роботу з Інституту картографії.

До слова, поділюся, що мої ідеї охо-че підтримують рідні мені чоловіки-медики: син і чоловік. Саме сина і є ідея створення Музею вишивки. Від мами мені дісталася велика бібліотека літера-тури, присвяченої вишивці. Багато кни-жок із вишивання привожу з-за кордону.

Історія вишивки дуже цікава. Дерево життя, обереги є не тільки в нас, україн-ців. За кордоном також вишивають різ-ними техніками. Навіть у японському метро спостерігала за тим, як жінка ви-шивала... Саме так виникла ідея вишити карту, з якою можна мандрувати, виши-вати й розповідати всім, де знаходиться наша Україна.

Першу карту презентували з сином у Луцьку.

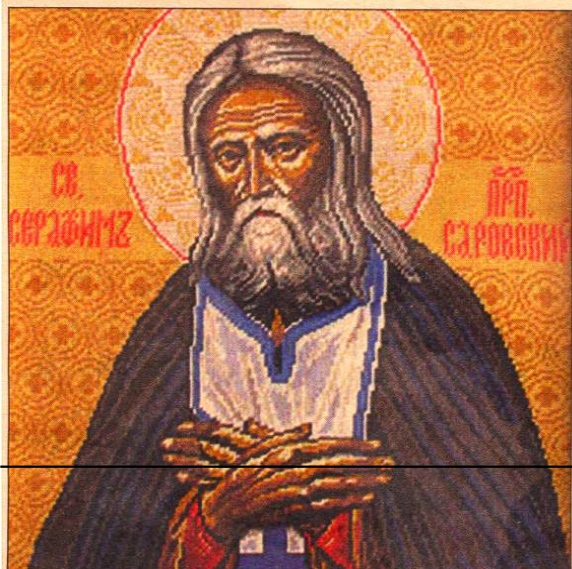
На ній сяючою ниткою я виши-ла контури кордонів усіх областей. Ви-користовуючи літературу, - у кожному регіоні представили відповідний орна-мент. На презентації ми побачили, що є охочі зробити свій стібочок на карті. А 8 квітня 2011 року зареєстровано цей на-ціональний рекорд. На той час до виши-вання мапи приєдналося 236 осіб. У неї є паспорт, задокументовано хто, коли і де брав участь у вишиванні. Хрестики на карті вишили і Президент України Петро Порошенко з родиною, й экс-президент Віктор Ющенко, багато депутатів, балет-мейстер Григорій Чапкіс... Коли подоро-жую - карта завжди зі мною.

Ісус Христос у терновому вінку – вишитий у техніці
«ГЛОУ АРТ» – світиться у темряві

Дерево Життя

привіт? що маєте ще один, не менш цікавий
- Цей проєкт називається «Карта сві-ту». У 2010 році в Китаї проходила Все-світня виставка ЕКСПО (EXPO). Усі учасники і гості виставки, а це представ-ники зі 192 країн, робили свої стібоч-ки на карті. Працювала я там півроку. А вже коли вишили карту, я передала її до музею ЕКСПО в Шанхаї. Ця карта є об'єднуючим символом ЕКСПО. У такий спосіб про Україну дізналися у світі.

Якщо в майбутньому Україна не мати-ме можливості брати участь у подібних виставках ЕКСПО, то завдяки цій кар-ті наша держава буде ніби постійним її учасником. Мапу показували на екранах у метро, на місцевому телебаченні. Коли я захворіла і приходила в лікарню, то мені казали: «О, я вас бачила! Це ви ви-шивали, ви з України?!» Коли купувала на базарі фрукти, мене усміхнено запев-няла, що теж бачили мою роботу.

- Пані Тетяно, коли і як виникла ідея створити

Музей вишивки? До нього вже стоїть черга охочих побачити картини, які світяться в темряві.

- Над створенням Музею вишивки почала працювати разом із сином одразу після повернення з Китаю. У серпні 2011 року відкрили в Києві перший в Україні інтерактивний Музей вишивки. Десять років тому на виставці ЕХРО 2005 у Японії познайомилася з іншою майстринею, котра подарувала мені нитки на пам'ять. Нитки були білого кольору, і про їхні властивості я нічого не знала. Але вночі побачила, що вони світяться.

Потім була виставка в Ізраїлі, там я відвідала святі місця. Це мене надихнуло на творчість. Коли повернулася додому, відчула, що готова вишивати ікони. Я вирішила застосувати в роботі нитки, що світяться. Цю красу вже можна побачити в музеї.

Але вишивки, що світяться, - це не єдине, чим

я дивую відвідувачів. В експозиції також наявні вишиті картини-ілюзії - зображення з певним оптичним ефектом. Наприклад, до Дня Незалежності я вишила прапор України, який можна побачити з заплющеними очима. У цій роботі я застосувала знання про властивості людського зору і мозку. Зосередившись на картинці, а потім заплющивши очі, можна чітко побачити прапор України.

**- У музеї багато одягу та аксесуарів.
Нещодавно Ви порадували відвідувачів
колекцією котів на одязі...**

- Яюсь із виставкою своїх робіт була в Санкт-Петербурзі. А там, виявляється, є Музей котів. До мене підійшли представники музею й запитали, чи можу я вишити цих звірів. Подумала, що подавати котів у картинках - це не новина. Ось так і створила колекцію на одязі для шанувальників пухнастих. Цієї весни колекція мала б експонуватися на виставці в

Іспанії, та через події в Україні ми її відклали.

Нині на півночі Іспанії завершився Х фестиваль котів. Одна представниця з України повезла туди мої торбинки з ко-тиками. Уявіть собі, що власниця Музею котів придбала для свого закладу три торбинки! А ще на мене чекає диплом! Торік саме у День котів (і березня) виши-ла всім відомого кота Леопольда, який говорить: «Друзі, давайте жити дружно!» Коли вимикається світло, картина сві-титься. Це мистецтво називається глоу-арт - сяюча вишивка.

Саме за це моє ім'я занесли до Книги рекордів України в ка-тегорії «Мистецтво вперше».

Вважаю, що мистецтво популярне, якщо воно відповідає часові. Мій син го-ворить: «Мамо, вишивають зараз усі, але, щоб привернути увагу до робіт не тільки людей старшого віку, а й молодь, вишив-ка має бути сучасною!»